

Наталія БОГДАНЕЦЬ-БІЛОСКАЛЕНКО
Юлія ШУМЕЙКО
Людмила КЛИМЕНКО

УКРАЇНСЬКА МОВА БУКВАР

ЧАСТИНА ШОСТА

ДЕРЖАВНІ СИМВОЛИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ
ГЕРБ
УКРАЇНИ**

**ДЕРЖАВНИЙ
ПРАПОР
УКРАЇНИ**

ДЕРЖАВНИЙ ГІМН УКРАЇНИ

Музика Михайла Вербицького

Слова Павла Чубинського

Ще не вмерла України і слава, і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці.
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Приспів:

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Наталія Богданець-Білоskalенко,
Юлія Шумейко, Людмила Клименко

«Українська мова. Буквар»
навчальний посібник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 6-х частинах)
Частина 6

Схвалено для використання в освітньому процесі

Київ
Видавництво «Грамота»
2023

Схвалено для використання в освітньому процесі
[рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти
від 6 грудня 2022 року (протокол № 6); рішення експертної комісії з проведення
антидискримінаційної експертизи від 5 січня 2023 року (протокол № 1)], № 2.0006–2023
у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам.

Умовні позначення:

— послухай;

— творче завдання;

— напиши;

— робота в парі та в групі;

— намалюй;

— поміркуй;

— для тих, хто вміє читати.

Богданець-Білокаленко Н. І.

Українська мова. Буквар : У 6-х частинах : Частина шоста :
навч. посібн. для 1 кл. закл. загальн. середн. освіти / Наталія
Богданець-Білокаленко, Юлія Шумейко, Людмила Климен-
ко. — Київ : Грамота, 2023. — 32 с. : іл.

ISBN 978-966-

ISBN 978-966- (частина шоста)

Посібник «Українська мова. Буквар» (у 6-х частинах) роз-
роблений відповідно до Державного стандарту початкової ос-
віти, програми колективу авторів під керівництвом О. Я. Сав-
ченко та спрямований на реалізацію компетентнісного підходу
в навчальному процесі молодших школярів. Навчальний зміст
посібника забезпечує реалізацію завдань і спрямований на
формування предметних і ключових компетентностей.

Для учнів, учителів, методистів і батьків.

УДК

ISBN 978- (частина шоста)

© Богданець-Білокаленко Н. І., Шумейко Ю. М.,
Клименко Л. В., 2023
© Видавництво «Грамота», 2023

Дорогі учні й учениці!

Ви вже знаєте всі літери українського алфавіту, умієте їх складати в склади, зі складів будувати слова, а зі слів — речення. Так ви навчилися читати.

У цій частині «Букваря» ви прочитаєте цікаві твори про нашу Батьківщину, її працьовитий народ, родину, добрі справи, рослини та тварин, а також гумористичні твори. Під час роботи з текстами ви будете визначати голосні та приголосні звуки; закріпите знання про склад і наголос; робитимете звуковий аналіз слів; визначатимете слова, протилежні та близькі за значенням. Крім того, на вас чекають цікаві завдання: розгадування ребусів, розфарбовування малюнків і швидке читання скоромовок. Деякі поетичні твори пропонуємо вивчити напам'ять. У посібнику подано завдання для виконання разом з однокласниками й однокласницями.

Читання — це завжди цікаво й пізнавально. За бажанням ви зможете читати твори із цієї книжки на уроках і вдома.

Приємного читання!

Авторки

АБВ Прочитай вірш.

АЛФАВІТ

Аж тридцять три зорі Збирали їх поволі.
 Нам світять не вгорі — Ці тридцять три зорі
 На білім-білім полі У нашім букварі!

Варвара Гринько

- Про які зорі розповідає авторка? Вибери із запропонованих слів правильну відповідь.

алфавіт абетка азбука

- ?? Назви букви українського алфавіту. Що ти знаєш про літери, які виділені різними кольорами?

ДРУКОВАНІ ТА РУКОПИСНІ ЛІТЕРИ

Аа <i>Аа</i>	Бб <i>Бб</i>	Вв <i>Вв</i>	Гг <i>Гг</i>	Ґґ <i>Ґґ</i>	Дд <i>Дд</i>	Ее <i>Ее</i>
Єє <i>Єє</i>	Жж <i>Жж</i>	Зз <i>Зз</i>	Ии <i>Ии</i>	Іі <i>Іі</i>	Її <i>Її</i>	Йй <i>Йй</i>
Кк <i>Кк</i>	Лл <i>Лл</i>	Мм <i>Мм</i>	Нн <i>Нн</i>	Оо <i>Оо</i>	Пп <i>Пп</i>	Рр <i>Рр</i>
Сс <i>Сс</i>	Тт <i>Тт</i>	Уу <i>Уу</i>	Фф <i>Фф</i>	Хх <i>Хх</i>	Цц <i>Цц</i>	Чч <i>Чч</i>
	Шш <i>Шш</i>	Щщ <i>Щщ</i>	Ьь <i>Ьь</i>	Юю <i>Юю</i>	Яя <i>Яя</i>	

- Обери одну з букв алфавіту. Назви якомога більше слів, які починаються цією буквою. Запиши три слова (на вибір).

 Прочитай скоромовку спочатку повільно, а потім у швидкому темпі.

Жовтий жук купив жилет,
Джемпер, джинси та жакет.

- Підкресли назви предметів, які купив жук. Запиши їх за алфавітом.

 Устав у слова букви, які позначають голосні звуки. Склади з ними речення (усно).

М □ Л □ К □

Н □ Н □ С □

К □ Л □ М

М □ Р □ Х □

П □ П □ Г □

М □ Л □ Н □

ВЕСНА

Звуки. Голосні та приголосні звуки

АБВ Прочитай текст.

Як лагідно сяє сонце! Як щедро сипле золоте своє проміння! Тануть під ним важкі снігові ковдри, біжать із пагорбків струмки. Швидко з'являється із землі молода трава. І квітчається земля, і радіє, і гомоном пташиним повниться...
Бо вже весна.

За Оксаною Кротюк

- Про яку пору року йдеться в тексті? Чим особлива весна? Назви слова, які розпочинаються звуками [с] і [с']. Доповни їхній перелік іншими. Запиши.

--	--	--	--	--	--

АБВ Прочитайте вірш в особах.

ВЕСНА

Що з весною настає?
— Сніг у полі розтає.
А чому то так буває?
— Сонце його пригріває.
Що ж синіє на землі?
— Ніжні проліски малі.
А що пнеться з-під листа?
— То травичка вироста.

А над полем що бринить?
— Любий жайворон дзвенить.

Катерина Перелісна

- Що можна побачити навесні? Випиши з тексту назву птаха. Зроби звуковий аналіз цього слова. Назви приголосні звуки в слові, що означає назву квітки.

АБВ Прочитай вірш.

ФІАЛОЧКИ

Я вранці в сад іду —
Фіалочки в саду.
Ці квіти — кожен зна —
Дарує нам весна.
Фіалочки, фіалочки
Для дівчинки Наталочки.
Дівчатка навесні
Всміхаються мені.
В очах у них, мабуть,
Фіалочки цвітуть.
Фіалочки, фіалочки
Для дівчинки Наталочки.

Надія Кир'ян

- Які квіти нам дарує весна? Підкресли в тексті назви цих квітів. Назви звуки в цьому слові.

Назві зображені на малюнках квіти. Пронумеруй малюнки за алфавітом. Розфарбуй малюнки, назви яких розпочинаються на твердий приголосний звук.

Прочитай уривок із вірша.

ПТАХИ СПІВАЮТЬ УКРАЇНСЬКОЮ

Понад землею материнською
Птахи співають українською.
На всі лади в небеснім сяйві
Щебече український жайвір,
Хвалу весні на повен голос
Вуркоче український голуб,
І українське зозулине
«ку-ку» з калини вдалеч лине.

За Богданом Стельмахом

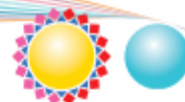

- Чого навчають птахи своїх пташенят? Чому? Підкресли назви птахів. Запиши їх за алфавітом. Обведи слова, у яких буква позначає два приголосних звуки.

УКРАЇНА – РІДНИЙ КРАЙ

Склад. Наголос

 Прочитай вірш.

ЦЕ МОЯ УКРАЇНА

Зацвітає калина,
Зеленіє ліщина,
Степом котиться диво-луна,
Це моя Україна,
Це моя Батьківщина,
Що, як тато і мама, одна.

Анатолій Камінчук

- Із чим автор порівнює Україну? Чому? Підкресли трискладові слова. Постав у них наголос. Вивчи вірш напам'ять

 Прочитай вірш.

УКРАЇНА

Україно, Україно!
В тебе пісня **солов'їна**,
в тебе врода **веселкова**,
калинова, **барвінкова**.
В тебе мова **щебетлива**,
наче річенька **грайлива**.
В тебе далі неозорі,
тихі води, ясні зорі.

В тебе люди **працьовиті**,
для добра й краси відкриті.
В тебе серденько крилате —
Як тебе нам не кохати?

Ніна Гаврилюк

- Назви виділені слова. Яких слів вони стосуються? Назви їх. Визнач кількість складів у виділених словах. Запиши чотирискладові. Постав у них наголос.

Утвори слова з поданих складів. Запиши. Постав наголос. З якими ще словами в тебе асоціюється слово *Україна*?

ШИ ВИ КА ВАН НО ЧОК ВІ САН ПИ КА

Прочитай заголовок. Поясни, як ти його розумієш. Прочитай текст. Чому верба та калина є символами України?

БЕЗ ВЕРБИ ТА КАЛИНИ НЕМАЄ УКРАЇНИ

Засперечалися Верба та Калина, хто з них краща.

— Я! — мовила Калина. — Мене українці вважають символом дівочої вроди, оспівують у піснях, прикрашають святкові короваї, вишивають на рушниках і сорочках.

— А я — символ українського села та родини! — загомонила Вербка. — Неділю перед Великоднем люди називають Вербною. Я очищаю воду, тому мене садять біля водойм.

— А від застуди рятуються моїми плодами!

— А відваром із вербової кори знижують температуру та лікують рани...

— На честь мене названо села: Калинівка, Калинці.

— Хіба ти не чула, що є також такі села, як Вербівка, Вербне?..

— Дочекаємося Соловейка, може, він нам допоможе! — сказала Вербка.

Невдовзі й Соловейко прилетів.

— Підкажи, хто з нас краща, — звернулися дерева до пташки.

— Не знаю, що відповісти. Запитаю в дітей. Незабаром Соловейко повернувся і весело затьохкав:

— Хлопчики й дівчатка сказали: «Без верби та калини немає України».

За Тетяною Череп-Пероганич

● ● ● **РОДИНА** ● ● ●

Звуковий аналіз слів

?? Розшифруй ребуси. Назви слова-відгадки. Розкажи, хто входить до складу твоєї родини.

7я Р1А

АБВ Прочитай вірш.

ГАЛЮСЯ

У Галюсі є **мамуся**,
 У мамусі є **матуся**,
 А мамусина **матуся** —
 То Галюсіна **бабуся**.
 А у тата є **татусь**,
 Для Галюсі він — **дідусь!**
 І ще знайте, що Галюся —
 Внучка діда і бабусі!

Катерина Перелісна

[- - ' - | - •]

- Назви послідовно букви та звуки у виділених словах. Запиши ці слова за алфавітом. Обведи слово до поданої звукової схеми.

Handwriting practice lines consisting of a grid of blue lines.

АБВ Прочитай вірш.

БАБУСЯ

Дай, **бабусю**, поцілую
сивину твого волосся.
Теплим диханням зігрію
Снігом вибілені коси.

Може, і на них розтане
Лоскотливий **іній** срібний,
Мов химерні **візерунки**
На замерзлій з ночі шибці.

Анатолій Костецький

- Як потрібно читати вірш, щоб передати любов до бабусі? Розкажи про свою бабусю (усно).
- Назви букви та звуки у виділених словах. Підкресли слова, у яких букв менше, ніж звуків.

АБВ Прочитай текст. Виконай завдання.

НАЙСМАЧНІША СТРАВА

Сашкові неабияк пощастило. Його дідусь — рибалка. Про рибу він знає все. І вміє готувати карасі в сметані. Сашко їх дуже любить. Але бабуся варить борщ такий, що дідусь про своїх карасів забуває. Він називає бабусин борщ добрезним. І каже: «А насип-но мені ще отого добрезного борщу».

Сашків тато знається на грибах. У лісі йому відомі кожна стежинка й кожний кущик. А як тато приготує печеню з грибами, Сашко зразу замовляє подвійну порцію. А мама все бідкається, що їй така печеня не вдається. Але насправді хлопець знає, що це вона навмисно тата підхвалює.

Про себе ж мама каже, що вона живе в кухні. Хтозна, може, там їй і відкрилися якісь таємниці. Скажімо, про вареники. Таких смачних вареників Сашко не їв ніде.

Та що там казати? Охочий він і до карасів, і до печені, і до борщу. Хто б це не любив такої смакоти? Та ось уже тиждень, як Сашко навчився сам готувати яєшню. А чи є що краще від яєшні на два жовтих ока, яку сам готувати вмієш?

За Оксаною Кротюк

- Назви головного героя тексту. Чи з'ясував він, яка страва для нього найсмачніша? Чому?
- Назви членів родини та назви страв, які найбільше вони люблять готувати. Розкажи, що люблять готувати у твоїй родині.
- Випиши з тексту одне речення (*на вибір*). Зроби звуковий аналіз одного зі слів речення.

РОБИТИ ДОБРО – ЦЕ ПРОСТО

Слова, які відповідають на питання *хто? що?*

 Прочитайте текст. Розіграйте в особах.

ДОБРО

Казка

Добро крокувало стежкою в саду. Попереду побачило їжачка з рум'яними яблуками на спині. Раптом одне скотилося на землю. Їжак намагався знову нанизати яблуко на голки, але це йому не вдавалося.

Добро зупинилося та допомогло їжаку, бо знало: яблука він несе для малечі, яка з нетерпінням чекає на нього.

— Чим я можу віддячити тобі? — запитав їжак.

— Добро породжує добро. Неси свою нелегку ношу додому!

— Дуже дякую за допомогу! — радісно промовив їжак і почеберяв до своєї хатини.

За Людмилою Кибалкою

- Чого навчає ця казка? Які добрі справи ви робите?

- Доповни таблицю словами з тексту. Зроби звуковий аналіз записаних слів.

Слово, яке відповідає на питання	
Хто?	Що?
/	/
/	/
/	/

Розфарбуй клітинки біля малюнків: *олівцем червоного кольору* — слова, що відповідають на питання *хто?*; *олівцем жовтого кольору* — слова, що відповідають на питання *що?* Розкажи, які добрі справи можна зробити для зображених об'єктів.

Прочитай текст.

НЕСЛУХНЯНИЙ ХВОСТИК

У лісі біля галявини стояло велике розлоге дерево. На його стовбурі було видно дупло, з якого виглядали руді вушка, а потім вистрибували білченята. Це були сестри й брати маленького Руді. Але сам він стрибати по гілках не міг. Так сталося, що хвіст, який був, як кермо, не слухався його.

Руді дуже переживав через це, плакав, коли ніхто не бачив, і бідкався, чому так усе несправедливо. Але потім витирав сльози й знову вперто вчив хвоста рухатися, щоб він зміг стрибнути з гілки на гілку. Це була його найбільша мрія.

Одного разу Руді побачив їжачка Колючку. Він утікав, а за ним гнався лис Тимофій.

— Рятуйте! Рятуйте! — закричав Руді, перебігаючи на кінець гілки. — Колючка в небезпеці! Та нікого поряд не було.

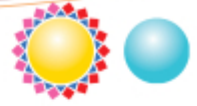
— Треба щось зробити. Але що? — бурмотів він і неочікувано розбігся та стрибнув на сусідню гілку. Стрибнув і полетів через неї. Він сам не зрозумів, але його хвіст почав рухатися. Руді, стрибаючи над лисом, відволік його увагу від їжачка. Колючка був урятований і дуже дякував Руді. А той не тямив себе від щастя, що вдалося врятувати друга й що він тепер може, як усі, стрибати по гілках. Його хвіст уже слухався.

За Іриною Мацко

- Чого навчає ця казка? Як би ти вчинив/вчинила на місці головного героя? Підкресли в тексті три слова, які відповідають на питання *хто?*; п'ять слів — які відповідають на питання *що?*

З ГУМОРОМ ВЕСЕЛІШЕ

Слова, які відповідають на питання який? яка? яке?

Прочитай вірш.

НЕСПРАВЖНЄ СЕЛО

Я цього метелика
 бачила по телику,
 зайчика-розвідника —
 в мультику по відику,
 а телятко — ось воно! —
 зустрічала у кіно.
 Також справжнього коня
 і маленьке слоненя.
 А в бабусі у селі
 слоненята є малі?
 Як, немає?! Й не було?
 Ну й неспра-а-авжнє тут село...

Іван Андрусяк

- Чому автор назвав село *несправжнім*?
- Випиши з тексту *на́зви тварин*. Добери до них слова-ознаки за зразком.

Зразок. Метелик (який?) різноко́льоровий.

 Підпиши малюнки словами, які вказують на ознаки зображених об'єктів. Скористайся словами з довідки.

Довідка: соковите, червоний, висока, великий, пухнасте, довгий.

 Прочитай вірш.

У СЛОНА БОЛИТЬ НОГА

У слона болить нога.
Слон сьогодні шкутильга:
Гостював комар у нього,
наступив йому на ногу.

Грицько Бойко

- Чому в слона болить нога? Чи може так бути? Вислов свою думку, складаючи продовження речення.

Слова, які відповідають на питання *що робить?*

 Підпиши малюнки словами, використовуючи довідку. Склади з ними речення (усно).

Blank handwriting lines for writing words and sentences.

Blank handwriting lines for writing words and sentences.

Довідка: читають, малює, розповідає, пише, граються, розглядає.

Прочитай вірш.

ПРО КОРИСТЬ ЧИТАННЯ

За сьогодні сіра мишка
з'їла вже четверту книжку,
а така ж мала —
майже як була.

Докоряє миша-мама:
— Не читала ти їх, мабуть,

а без цього ти
не будеш рости.
Це, дитинко, знають всі
миші й навіть люди:
не читаєш, а їси —
користі не буде.

Іван Андрусяк

- Як миша-мама пояснювала мишеняті про користь читання?
- Поясни, для чого потрібно читати книжки. Підкресли слова у вірші, які відповідають на питання *що робила? що зробила?*

Прочитай прислів'я. Поясни, як ти їх розумієш.

Здобудеш освіту — побачиш більше світу.
Мудрий ніхто не вродився, а навчився.
Будеш книжки читати — будеш усе знати.

Прочитай текст.

СІМ ДНІВ

Один батько мав семеро дітей, лише імен у них не було. Через те був великий клопіт. От і вирішив батько їх назвати.

— Ти, моя найменша доню, за всіх веселіша. Усе гуляєш, і співаєш, і плетеш вінки. Будеш Неділя, бо не робиш ніякого діла.

— Ти, найстарший сину, завжди ходиш слідом за Неділею. То й будь Понеділок.

— Ти — мій другий синочок, — казав батько наступному, — то будеш Вівторок.

— Тепер, доню, твоя черга. Трьох назвав, трьох після тебе називатиму. Твоє ім'я посередині. Тому будь Середа.

— Ти — четверта моя дитина, то назву тебе Четвер.

— А ти — п'ята, отже, П'ятниця.

— Ой тату! — сказала дочка, котру батько ще не встиг назвати. — Які ви даєте нецікаві імена! Хто четвертий — Четвер, хто п'ятий — П'ятниця...

— Гаразд, назву тебе хитріше: Субота. Ось і думай собі, що воно значить!

— Тепер же, діти, не переплутуйтеся, ходіть одне за одним, як вас названо! — мовив батько Тиждень.

Так вони й ходять.

За Зіркою Мензатюк

- Назві дні тижня по порядку. Чому вони отримали такі назви?
- Запиши дні тижня за алфавітом. Розкажи, що ти робиш кожного дня тижня.

КРАСА НАВКОЛИШНЬОГО СВІТУ

Слова, протилежні за значенням

 Добери слова, протилежні за значенням. З'єднай стрілками. Назви інші пари слів із протилежним значенням. Склади речення (усно).

злий

день

плаче

тихо

ніч

гучно

добрий

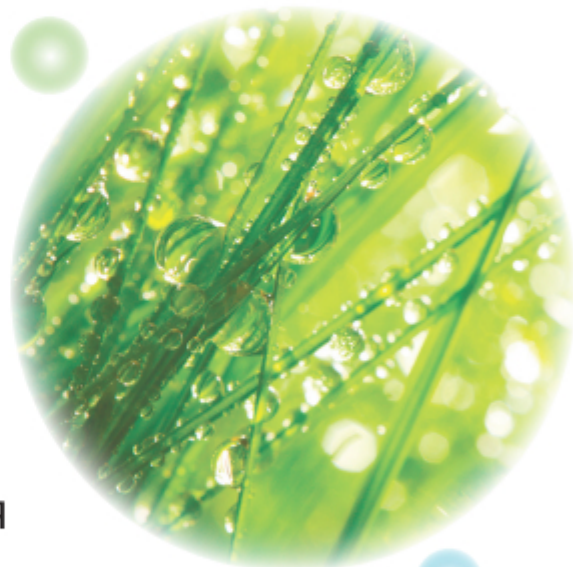
сміється

 Прочитай вірш.

КРАСА

Ой краса! Ну й краса!
Вранці випала роса:
На деревах, на траві,
Навіть на камінчиках,
Всі росинки, як живі, —
В золотих промінчиках.
Сяють, усміхаються,
З двох в одну зливаються
І радіють серед віт:
— **Ми вмістили цілий світ!**

Ганна Чубач

- Яке явище природи описано у вірші? Чи доводилося тобі спостерігати за цим явищем? Поясни, як ти розумієш виділені слова.

- Добери з тексту слова, які протилежні за значенням до поданих. Запиши їх.

Сумують — Увечері —

Прочитай вірш.

КОЛЬОРОВИЙ МІСТОК

Хто у небі після зливи
Звів місток усім на диво?
Та це промені крилаті
В дощ не всиділи у хаті,
Стали бігати, стрибати,
Й нумо хмару доганяти!
Назбирали крапель в жменьку,
Розписали їх швиденько —
І з'явився міст чудовий,
Міст яскравий, кольоровий!

Наталя Карпенко

- Про який кольоровий місток ідеться у вірші? Чому авторка порівнює веселку з містком? Скільки кольорів у веселки?
- Розмалюй веселку. Запиши назви кольорів за алфавітом.

Blank handwriting practice lines for writing the names of colors in alphabetical order.

СВІТ ТВАРИН

Слова, близькі за значенням

 Добери пари слів, близьких за значенням. Розфарбуй їх олівцями однакових кольорів.

абетка

родина

багаття

літера

вогнище

буква

алфавіт

сім'я

Прочитай вірш.

ГУСІНЬ-ФАНТАЗЕРКА

Суне **гусінь** вздовж дороги,
ледве тягне тлусті ноги.

А метелик і дві бабки,
повсідавшись на кульбабки,
їй гукають:

— Утікай!

Ти ж бо гусінь, не **трамвай!**

Але гусінь не зважає,
всі ворсинки наставляє,
поправляє **окуляри**

й каже:

— Це у мене — фари!

А оце ось — рейки з пилу,
що їх мишки наслідили.

До травинки причеплюся —
буду я трамвай, не гусінь!

Катерина Міхаліцина

- Чому авторка назвала гусінь *фантазеркою*?
- Підкресли на́зви тварин *олівцем синього кольору*, на́зви рослин — *олівцем зеленого кольору*.
- Назви́ звуки у виділених словах.
- Добери з тексту слова, які близькі за значенням до поданих.

Прочитай текст, замінюючи малюнки словами.

ЛОПУХ

На узліссі, розкинувши лапате , ріс лопух.
— І кому потрібен цей бур'ян, яка з нього користь?! — **насміхалися** з лопуха і .

Аж раптом сяйнула , ударив грім — і припустив **рясний** та шпаркий .

— Ховаймося! — кинулися звірята під лопух.
Перебули вони негоду, вийшли з-під сухі-сухісінькі. І знову почали гратися. А припікає, парко після , душно. Переглянулися з та й знову шасть у затінок, під .

За Іваном Нікітченком

- Чому звірята насміхалися з лопуха? Коли вони змінили свою думку?
- Назви́ виділені в тексті слова. Добери до них близькі за значенням.

СВІТ РОСЛИН

Речення. Складаємо речення

?? Що зображено на малюнках? Склади речення за малюнками. Яке речення можна скласти до поданої схеми?

АБВ Прочитай текст, замінюючи малюнки словами.

РОМАШКА

Проклюнулася на леваді маленька . Навколо високі трави стоять. І всім до ромашки байдуже. Незатишно стало ромашці, і вона сумно похилила голову. Коли чує: хтось грає, срібно, так солодко. Ворухнувся на ромашчиному стеблі один , другий. **Розплющила ромашка очі — аж то кружляє** . Її крильця брилять, і від того — музика. Радіє зелена земля. Радіє синє небо. Підвела голову й розквітла: біла-біла, з крапелькою жовтогарячого . І від того, що ромашка розквітла, літо стало ще кращим!

За Борисом Харчуком

- Чому сумувала ромашка? Від чого їй стало радісно? А від чого радієш ти?
- Розкажи, яку картину ти уявляєш, читаючи текст.
- Підкресли в тексті слова, які називають кольори.
- Запиши виділене речення. Підкресли слово, у якому кількість букв більша за кількість звуків.

Прочитай текст. Дай відповідь на запитання заголовка тексту.

ХТО РОСТЕ В ПАРКУ

(Уривок)

У великому місті був маленький парк з озером. У ньому росло одинадцять великих дерев та один малий паросток. Він мав тонке стебло й два листочки. Йому подобалося, коли ввечері падав теплий дощ, і не подобалася холодна роса вранці.

У парку гуляли великі й маленькі люди. Доріжками чалапали голуби й ворони. У траві повзали мурашки, сонечка й пурхали метелики. Вони були схожі одні на одних. Маленькі люди — на великих, голуби — на голубів, ворони — на ворон, мурашки — на мурашок, сонечка — на

сонечок, а метелики... Вони були різні, але всі мали по чотири крильця, по два вусики й по шість лапок.

«Цікаво, на кого я схожий?» — подумав паросток і почав розглядати дерева. Навколо росли береза, дуб, горобина, липа, клен, ясен, явір, каштан, тополя, верба. Але на жодне із цих дерев маленький паросток схожим не був.

Поодаль від інших росло самотнє високе-превисоке дерево. Воно мало брунотно-сірий стовбур і дуже незвичайне листя — подібне до зелених метеликів або до японських віял.

— Ой, твої листки такі ж, як у мене! — здивувався паросток. — Як тебе звуть?

— Я — гінкго.

— Гін-к-го? Гін-кго?

— Авжеж, гінкго. Це слово означає «срібний абрикос», то можеш називати мене так.

— І я на тебе схожий?!

— Так. Ти схожий на мене, бо ти — мій паросток. Я чекало на тебе багато-багато років. Тепер я щасливе, бо щастя — це знайти в цьому світі когось схожого на себе.

За Катериною Міхаліциною

Складаємо розповідь

Розглянь малюнок. Коли відбуваються події на малюнку? Що ти бачиш? Кого ти бачиш? Склади розповідь.

Прочитай вірш.

ЛІТО

Як то гарно, як то любо
 Грає сонце над Дніпром.
 У м'якій смугастій шубі
Джміль дрима під лопухом.
 Пахне літом. Синій **ДЗВОНИК**
 Ніжно світиться між трав.
 А манюсінський сюрконик
 Нам на скрипочку заграє.

Оксана Кротюк

- Назви звуки у виділених словах.
- Намалюй ілюстрацію за змістом вірша.

Прочитай текст. Яку картину ти уявляєш під час читання? Перекажи текст.

ЗОЛОТІ БДЖОЛИ

У нас новина: дідусь завів бджіл. Два вулики стоять за нашою хатою в садку.

Бджоли полетіли пастися аж на гречку. Як же вони втраплять назад?

Сиджу біля вуликів. Дивлюся, як танцюють золоті бджоли на сонці.

Сонце гріє, трава росте, я слухаю. Летять! Одна за одною. Ото, мабуть, напаслися! Сідають, залазять у вулик.

— Золоті в нас бджоли! — кажу дідові.

— Золоті! — погоджується він.

За Михайлом Слабошпицьким

Ось і закінчилося твоє навчання в першому класі. Попереду — твої перші літні канікули. Відпочивай та набирайся сил.

До зустрічі в другому класі!

Нам гулять, звичайно, ніколи,
в школі все для нас цікаве.
Але скоро вже **канікули** —
нас нові чекають справи.

Дмитро Білоус

Навчальне видання

БОГДАНЕЦЬ-БІЛОСКАЛЕНКО Наталія Іванівна,
ШУМЕЙКО Юлія Миколаївна,
КЛИМЕНКО Людмила Василівна

Українська мова

Буквар

Навчальний посібник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(У 6-х частинах)

ЧАСТИНА ШОСТА

Схвалено для використання в освітньому процесі

Посібник відповідає Державним санітарним нормам і правилам
«Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей».

В оформленні посібника використано матеріали з інтернет-видань,
що знаходяться у вільному доступі.

Художниця Ю. Мітченко

Редакторка Н. Забаштанська
Художнє оформлення та макет Н. Антоненко
Технічне редагування Л. Ткаченко
Комп'ютерна верстка С. Груніної
Коректорки С. Бабич, І. Барвінок

Формат 84 × 108/16

